

Dramatisk med oljeutslipp

OLJE I NORD

Naturforskerne er enstemmige. Naturen i nord er ekstra sårbar for oljeutslipp, og et utslipp på verst tenkelig tidspunkt kan få dramatiske konsekvenser.

Terje Jensen
Harstad

Slik konkluderer Norsk institutt for naturforskning (NINA) i en såkalt litteraturstudie de har gjort for Direktoratet for Naturforvaltning. Studien ble offentliggjort denne uken.

Studien er gjort som en del av direktoratets generelle arbeid med menneskelig påvirkning av norske havområder, og er sånn sett ikke et innspill direkte knyttet opp mot utsiktene til oljeutvinning utenfor Lofoten og Vesterålen.

Tett

Studien bygger likevel opp under Havforskningsinstituttets konklusjoner om at oljeutslipp utenfor Lofoten og Vesterålen i verste fall kan utsette hele årsklasser av fisk.

–Forskerne forteller oss at mange av de sårbare artene i nord tidvis finnes i store mengder på lite areal. Dette gjelder for eksempel for fisk i gytetida og sjøfugl under hekkingen. Slike forhold får følger for risikoen ved oljevirkosomhet i nord. Et utslipp på verst tenkelig sted til verst tenkelig tid kan få dramatiske konsekvenser, fastslår DN-direktør Janne Sollie i sin oppsummering av rapporten.

Kritikk

Havforskningsinstituttet har tidligere måttet tåle nærmest ironiserende kritikk av blant annet direktør Lars Arne Ryssdal i Oljeindustriens Landsforening for å ha påpekt noe av det samme: At mellom 0 til 100 prosent av en torskårsklasse kan dø ved et oljeutslipp utenfor Lofoten og Vesterålen, alt etter hvordan utslippet treffer.

–Det er ikke utenkelig at det er egg gytt på samme dag ett

FAKTA: OLJE OG TORSK

■ Havforskningsinstituttet frarådte i fjor oljeutvinning utenfor Lofoten og Vesterålen.

■ Oljeindustrien mener havforsknernes konklusjoner ikke er troverdige.

■ Nå presenterer resten av miljø- og naturforskerne tilsvarende konklusjoner som det havforskerne kom med i fjor.

■ OLF-direktør Ryssdal har i en kommentar karakterisert forskernes rapporter som lite troverdige.

sted i Lofoten som akkurat får de rette forholdene for å overleve, og som dermed alene bidrar til en hel årsklasse av torsk, forklarer Harald Gjosæter ved Havforskningsinstituttet.

–Blir dette truffet av et oljeutslipp, kan alt gå med. Hvor stor risikoen for dette er, er det umulig for oss å tallfeste så lenge vi ikke kjenner strukturen på denne dødeligheten, konkluderer havforskeren.

Mindre robust

Mindre robuste økosystemer gjør i tillegg nordområdene mer utsatt.

Sånn sett bekrefter, utdypet og forsterket den det man allerede har visst ei stund: Mer sårbare økosystemer i nord vil bidra til at et oljeutslipp her får verre konsekvenser enn et utslipp lenger sør. I verste fall kan hele økosystemer rammes.

–Økosystemene i nord består av færre arter enn i sør, og har dermed mindre motstandskraft mot påvirkning fra oss mennesker. Det skal rett og slett mindre til for å skade dem, sier direktør Janne Sollie i Direktoratet for naturforvaltning.

Undersøkelser har vist at økosystemer med mange arter fremstår som mer stabile enn systemer med færre arter. Dette forklares med at mangfoldet av arter bidrar til å fylle flere økologiske funksjoner.

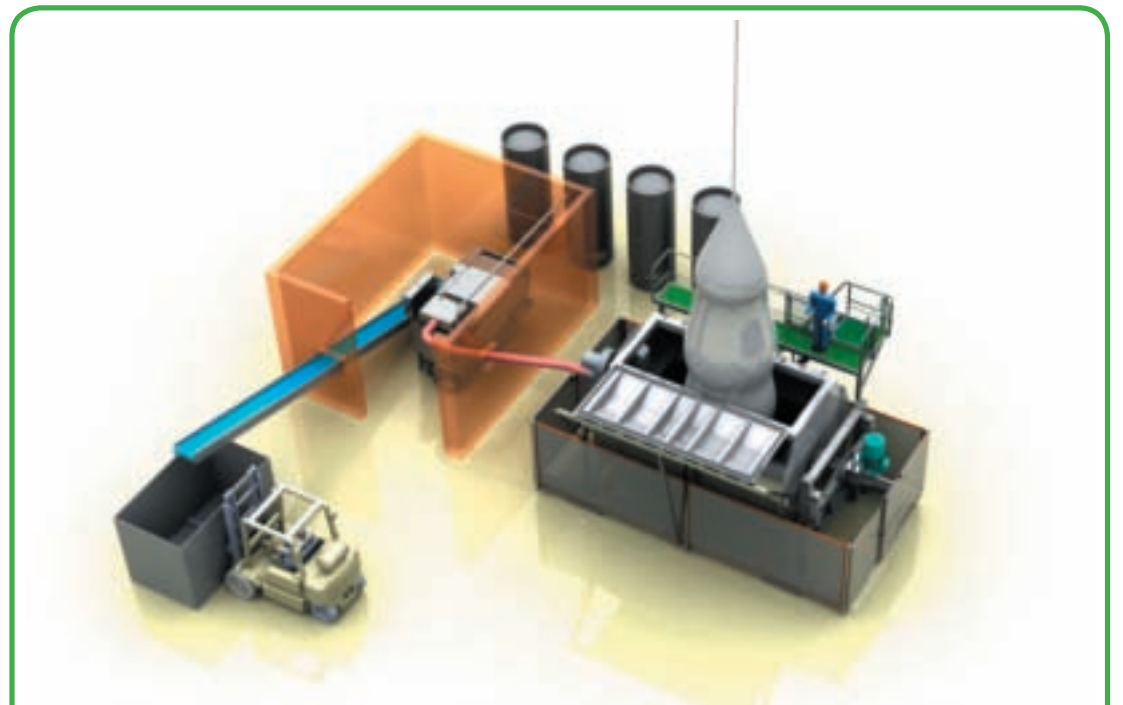
terje.jensen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 21

Janne Sollie

MINDRE MOTSTAND: – Økosystemene i nord består av færre arter enn i sør, og har dermed mindre motstandskraft, forklarer DN-direktør Janne Sollie. ILL.FOTO: EIVIND SENNESET

Ved behandling av nøter i oppdrettsnæringen er det viktig å ha godt og riktig utstyr. NetKem AS leverer Gigant Universal notvaskemaskiner i ulike størrelser og BIG grovrensere for rensing av avløpsvann fra vaskeprosessen. Utstyret produseres i samarbeid med Bjørndal Industrier AS.

Stor betydning

I rapporten heter det at området Lofoten-Barentshavet har marint liv av internasjonal betydning og verdi, og at man her har mange verdifulle og sårbare arter som krever spesiell oppmerksomhet og beskyttelse.

Dette gjelder blant annet for kaldtvannskorallrev og svampsamfunn som det finnes mange av i nord.

Og selv om Lofoten-Barentshavet generelt er et rent havområde i dag, finnes det miljøtrusler her allerede, påpekes det. Miljøgifter, fremmede arter, skipstra-

fikk og fiskerivirkosomhet er stressfaktorer allerede. Klimaendringer og havforsuring vil få økt betydning i årene som kommer. Eventuelle utslipp fra oljevirkosomhet i havområdet vil bli et «stress» som kommer i tillegg, heter det.

–Hvis organismer allerede er «stresset» gjennom ulike naturlige og menneskeskapte påvirkninger på miljøet, er det sannsynlig at andre stressfaktorer i tillegg kan være spesielt vanskelige å takle, sier Janne Sollie i Direktoratet for Naturforvaltning.

NetKem AS

Utstyr for rengjøring av oppdrettsnøter

Slåmveien 1 - 1410 Kolbotn
Tlf. 66 80 82 15 - Faks 66 80 25 21
email: post@netkem.no
www.netkem.no